

BÀI TẬP KINH TẾ CÔNG CỘNG

Chương 1**Bài tập 1:**

Chi phí xã hội biên về tiền lương trên thị trường lao động biến thiên theo hàm $W = 100.000 + 200L$, trong đó W là mức lương, tính bằng đồng/tháng, còn L là số giờ công/tháng. Đường cầu hàng tháng về nhân công là $W = 200.000 - 300L$.

a. Nếu thị trường lao động là cạnh tranh hoàn hảo thì có bao nhiêu giờ công được cung ứng mỗi tháng? Trong điều kiện nào thì mức cân bằng thị trường về số giờ công này đạt hiệu quả xã hội?

b. Nếu một đạo luật quy định mức tiền lương tối thiểu là 170.000 đồng/tháng được ban hành thì tổn thất xã hội do đạo luật này gây ra là bao nhiêu? Cho biết ảnh hưởng của đạo luật đó đến giá, chi phí xã hội biên và lợi ích xã hội biên của thị trường lao động?

Chương 2**Bài tập 1:**

Một doanh nghiệp gây ô nhiễm môi trường trong quá trình sản xuất kinh doanh. Có số liệu mô tả như sau:

Q	10	20	30	40	50	60	70	80	90	100
MPC	4	8	12	16	20	24	28	32	36	40
MB	52	48	44	40	36	32	28	24	20	16

Q: Tấn; MB, MPC: Triệu đồng

Biết rằng cứ mỗi tấn sản xuất ra doanh nghiệp gây ô nhiễm 2,4 triệu đồng

Hãy cho biết:

- 1) Sản lượng tối ưu của doanh nghiệp?
- 2) Tổn thất phúc lợi xã hội ?
- 3) Chính phủ sẽ thu mức thuế bao nhiêu? Tổng thu từ thuế của Chính phủ là bao nhiêu?

- 1) Sản lượng của doanh nghiệp thay đổi như thế nào?
- 2) Doanh thu của doanh nghiệp sau thuế là bao nhiêu?

Bài tập 2:

Một doanh nghiệp nuôi ong trong quá trình sản xuất kinh doanh đã tạo lợi ích cho một công ty trồng táo. Có số liệu mô tả như sau:

Sản lượng (tấn)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Chi phí biên (USD)	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
Lợi ích biên (USD)	18	16	14	12	10	8	6	4	2	0

Yêu cầu:

- 1) Biểu diễn bài toán bằng đồ thị?
- 2) Nếu doanh nghiệp không quan tâm đến lợi ích của mình đã tạo ra cho công ty trồng táo thì doanh nghiệp sẽ sản xuất ở mức sản lượng là bao nhiêu?
- 3) Xác định tổn thất phúc lợi trong trường hợp này?
- 4) Nếu Chính phủ can thiệp thì Chính phủ sẽ sử dụng biện pháp nào? Tổng thu thuế hoặc trợ cấp là bao nhiêu?
- 5) Xác định doanh thu trước thuế (hoặc trợ cấp) và sau thuế (hoặc trợ cấp) của doanh nghiệp nuôi ong?

Bài tập 3:

Số liệu mô tả lợi ích biên của giáo dục như sau:

Số học sinh (nghìn người)	10	20	30	40	50	60
Lợi ích biên (triệu/năm)	6	5	4	3	2	1

Chi phí cận biên của việc đào tạo một sinh viên là 5 triệu đồng/năm.

Yêu cầu:

- 1) Biểu diễn trên đồ thị?
- 2) Xác định số học sinh đi học và học phí/năm nếu không có sự can thiệp của Chính phủ?

- 3) Giả sử lợi ích biên do giáo dục là 2 triệu đồng/năm/1sinh viên. Hãy xác định số học sinh đi học tối ưu?
- 4) Tổng thất phúc lợi xã hội nếu số học sinh đi học dưới mức tối ưu xã hội?
- 5) Chính phủ phải làm gì để giải quyết vấn đề này? Nếu Chính phủ can thiệp thì Chính phủ phải bỏ ra bao nhiêu tiền hoặc thu về bao nhiêu tiền?

Bài tập 4:

Một nhà độc quyền có hàm cầu: $P = 12 - Q$ và hàm tổng chi phí $TC = Q^2$.

- a) Tính mức sản lượng tối đa hoá lợi nhuận của nhà độc quyền này?
- b) Giả sử Chính phủ dùng thuế để nhằm làm giảm bớt mất mát của xã hội, Chính phủ ban hành mức thuế là 2 đơn vị trên một đơn vị sản phẩm khi đó sản lượng của nhà độc quyền sẽ là bao nhiêu? Dùng thuế có làm giảm bớt mất mát của xã hội do độc quyền gây ra không? Vì sao?
- c) Giả sử Chính phủ đánh một khoản thuế tổng là T vào lợi nhuận của nhà độc quyền này? Sản lượng của hãng sẽ là bao nhiêu? Lợi nhuận của hãng sẽ thay đổi thế nào?

Bài tập 5:

Cầu một loại hàng hóa độc quyền có dạng:

$$P = 200 - 0,5Q \quad Q: \text{Đơn vị}$$

$$P: \text{USD}$$

Doanh thu biên: $MR = 200 - Q$

Hãng sản xuất với chi phí biên không đổi: $MC = 100\text{USD}$

Yêu cầu:

- 1) Xác định sản lượng thị trường nếu không có độc quyền?
- 2) Doanh nghiệp sẽ bán hàng hóa với giá bao nhiêu? Doanh thu độc quyền bằng bao nhiêu?
- 3) Tổng thất phúc lợi xã hội?
- 4) Chính phủ sẽ làm gì để hạn chế tình huống này?

Bài tập 6:

Một nhà độc quyền có đường cầu là

$$P = 15 - 5Q \quad P: (\text{USD/sản phẩm}), Q: 1.000 \text{ sản phẩm}$$

Hãng có doanh thu biên: $MR = 15 - 10Q$

$$\text{Chi phí biên : } MC = 5Q + 3$$

Yêu cầu:

- 1) Doanh nghiệp sẽ sản xuất ở mức sản lượng nào và bán với mức giá bao nhiêu?
- 2) Sản lượng mà xã hội mong muốn là bao nhiêu?
- 3) Hiện tượng trên có gây ra tổn thất phúc lợi xã hội không? Nếu có thì tổn thất này là bao nhiêu?
- 4) Chính phủ sẽ làm gì để hạn chế hiện tượng này?

Bài tập 7:

Một hãng độc quyền có phương trình đường cầu:

$$D: \quad Q = 4.000 - 20P$$

Và phương trình đường chi phí biên:

$$MC: \quad Q = 1.000 + 10P$$

(trong đó P là giá một sản phẩm được tính bằng đồng)

Giả sử Chính phủ đánh thuế vào hãng độc quyền một lượng $T = 30đ/\text{sản phẩm}$

- 1) Tìm sản lượng và giá bán của nhà độc quyền trước thuế?
- 2) Xác định gánh nặng thuế mà người tiêu dùng và người sản xuất phải chịu?
- 3) Trường hợp nào nhà độc quyền chịu hoàn toàn gánh nặng về thuế?
- 4) Nếu đây là thị trường cạnh tranh thì người tiêu dùng sẽ chịu gánh nặng thuế thấp hơn hay cao hơn so với thị trường độc quyền?

Bài tập 8:

Cầu cá nhân của một loại hàng hóa X là:

$$D_A: \quad Q = 28 - 4P$$

$$D_B: \quad Q = 24 - 3P$$

- 1) Xác định đường cầu tổng hợp của hàng hóa X trong hai trường hợp sau:
  - X là hàng hóa cá nhân
  - X là hàng hóa công cộng
- 2) Nếu $MC = 3.000đ$ thì sản lượng tối ưu của hàng hóa này là bao nhiêu?

Bài tập 9:

Một loại hàng hóa X có đường cầu cá nhân như sau:

$$D_A: Q = 22 - 2P \quad Q: \text{Là sản phẩm}$$

$$D_B: Q = 26 - 2P \quad P: 1.000đ/\text{sản phẩm}$$

- 1) Hãy xác định đường cầu tổng hợp của hàng hóa X trong hai trường hợp:
  - a. X là hàng hóa cá nhân?
  - b. X là hàng hóa công cộng?

2) Nếu chi phí biên để sản xuất ra hàng hóa X là $5.000đ/\text{sản phẩm}$. Hãy xác định sản lượng tối ưu trong hai trường hợp X là hàng hóa công cộng và X là hàng hóa cá nhân.

Bài tập 10:

Thị trường hàng hóa X của 3 cá nhân có đường cầu như sau:

$$D_A: P = 90 - Q \quad Q: \text{Sản phẩm}$$

$$D_B: P = 180 - 2Q \quad P: \text{Giá (1.000đ/sản phẩm)}$$

$$D_C: P = 210 - Q$$

- 1) Xác định đường cầu tổng hợp trong hai trường hợp
  - c. X là hàng hóa công cộng
  - d. X là hàng hóa cá nhân
- 2) Nếu chi phí biên sản xuất hàng hóa X là 160 nghìn đồng/sản phẩm. Hãy xác định sản lượng tối ưu trong hai trường hợp: X là hàng hóa cá nhân và X là hàng hóa công cộng.

Bài tập 11:

Nhà của An và Bình cùng sử dụng chung một bóng đèn hành lang. Lợi ích biên của An khi hành lang được chiếu sáng là:

$$MB_{An} = 240 - 40H$$

H: Số giờ bật đèn

$$MB_{Bình} = 280 - 20H$$

MB, MC: tính theo đơn vị đồng

1) Chi phí biên cho một giờ chiếu sáng là 120đồng. Hãy cho biết số giờ chiếu sáng tối ưu đối với hai cá nhân là bao nhiêu?

2) Nếu Bình muốn trở thành người ăn không nên chỉ bộc lộ lợi ích của mình là $MB_{Bình} = 120 - 20H$ thì kết quả sẽ có bao nhiêu giờ chiếu sáng? Khi đó lợi ích của Bình ăn không là bao nhiêu?

Bài tập 12:

Đường cầu về truyền hình công cộng của 3 cá nhân như sau:

$$X_1 = 90 - h$$

h: Số giờ phát sóng

$$X_2 = 160 - 2h$$

X: Giá xem truyền hình (1.000đ)

$$X_3 = 210 - h$$

Yêu cầu:

- 1) Xác định đường cầu tổng hợp của các cá nhân trên?
- 2) Số giờ phát sóng tối ưu là bao nhiêu nếu chi phí cho một giờ phát sóng là 160 nghìn đồng?

Bài tập 13:

Có một tài nguyên công cộng là bãi cỏ chăn thả gia súc. Giả sử cỏ phát triển liên tục, cầu về chăn thả gia súc là $P = 40 - 0,6Q$, chi phí cận biên của xã hội về việc chăn thả gia súc là $MSC = 0,5 + 65Q$ và chi phí cận biên tư nhân về việc chăn thả gia súc là $MPC = -0,3 + 58Q$.

Yêu cầu:

- 1) Xác định mức chăn thả thực tế?
- 2) Xác định mức chăn thả hiệu quả?

3) Tồn thất phúc lợi xã hội?

Bài tập 14:

Nhà máy pin Văn Điển có hàm cầu về sản phẩm A như sau: $P = 40 - 0,08Q$, chi phí cận biên để sản xuất ra một đơn vị sản phẩm là $MC = 16 + 0,04Q$ và chi phí ngoại ứng biên là $MEC = 8 + 0,04Q$.

Trong đó P: là giá sản phẩm 1000đ/sản phẩm; Q: là 1000 sản phẩm.

- a. Xác định sản lượng tối ưu thị trường, doanh thu của danh nghiệp là bao nhiêu?
- b. Mức sản lượng mà xã hội mong muốn là bao nhiêu?
- c. Tồn thất phúc lợi do trường hợp này gây ra là bao nhiêu?
- d. Chính phủ sẽ làm gì để hạn chế tình trạng này? Nếu theo cách của anh (chị) chính phủ phải bỏ ra hoặc thu về bao nhiêu tiền.
- e. Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm? vì sao?

Bài tập 15:

Một nhà độc quyền tự nhiên có đường cầu như sau: (D) $P = 1000 - Q$

Trong đó P: là giá của sản phẩm A (\$/sản phẩm); Q: là 1000 sản phẩm

Nhà độc quyền có chi phí cận biên không đổi là $2\$/1000$ sản phẩm. Chi phí cố định là 1000\$

- a. Xác định lợi nhuận độc quyền.
- b. Xác định tồn thất phúc lợi xã hội do độc quyền tạo ra.
- c. Theo anh (chị) chính phủ sẽ làm gì để hạn chế trường hợp này.

Bài tập 16:

Một doanh nghiệp sản xuất giấy trên thị trường có hàm tổng chi phí $TC = 8Q + 0,01Q^2$, hàm tổng lợi ích $TB = 20Q - 0,02Q^2$ và hàm chi phí ngoại ứng cận biên là $MEC = 0,02Q$ (trong đó Q là sản lượng tính bằng tấn, giá sản phẩm tính bằng triệu đồng/tấn)

- a/ Biểu diễn bài toán bằng đồ thị.
- b/ Doanh nghiệp sẽ sản xuất ở mức sản lượng nào, mức giá là bao nhiêu? Vì sao?
- c/ Tồn thất phúc lợi xã hội do doanh nghiệp gây ra là bao nhiêu?
- d/ Chính phủ phải làm gì để hạn chế tình trạng này? Tổng thu từ thuế của chính phủ là bao nhiêu?
- e/ Doanh thu của doanh nghiệp tăng lên hay giảm đi khi có sự can thiệp của chính phủ?

Bài tập 17:

Hoạt động trồng rừng cả một lâm trường có hàm chi phí cận biên $MC = 25 + Q$, hàm lợi ích cá nhân biên $MPB = 45 - 3Q$ và hoạt động trồng rừng mang lại lợi

ích cho xã hội và người ta xác định được hàm lợi ích cận biên $MSB = 85 - 5Q$ (Q là diện tích rừng tính bằng ha; P là giá tính bằng 1.000USD/ha)

- a/ Biểu diễn bài toán bằng đồ thị.
- b/ Xác định diện tích và giá trồng rừng tối ưu xã hội và tối ưu các nhân.
- c/ Xác định tổn thất phúc lợi xã hội do trồng rừng dưới mức tối ưu xã hội.
- d/ Nếu muốn doanh nghiệp trồng ở mức tối ưu xã hội thì chính phủ cần phải làm gì? Chính phủ phải bỏ ra hoặc thu về bao nhiêu tiền để giải quyết vấn đề này?

Bài tập 18:

Một nhà độc quyền có đường cầu là $P = 15 - 5Q$ và hàm tổng chi phí là $TC = 2,5Q^2 + 3Q + 1$; trong đó P tính bằng \$/sản phẩm, Q tính bằng nghìn sản phẩm.

- a/ Doanh nghiệp sản xuất ở mức nào?
- b/ Thặng dư sản xuất và thặng dư tiêu dùng thay đổi như thế nào giữa trường hợp cạnh tranh và độc quyền.
- c/ Tổn thất phúc lợi xã hội do độc quyền là bao nhiêu?
- d/ Theo anh (chị) chính phủ sẽ làm gì để hạn chế tình trạng độc quyền này?

Bài tập 19:

Một doanh nghiệp độc quyền có hàm tổng chi phí $TC = 0,5Q^2 + 2Q + 47,5$; hàm cầu là $P = 52 - 2Q$ (trong đó P tính bằng \$/sản phẩm; Q tính bằng 1000 sản phẩm).

- a/ Xác định mức sản lượng và mức giá; doanh thu của doanh nghiệp trong trường hợp cạnh tranh hoàn hảo.
- b/ Tổn thất phúc lợi xã hội là bao nhiêu khi độc quyền xảy ra?
- c/ Theo anh chị chính phủ cần làm gì để hạn chế độc quyền.

Bài tập 20:

Thị trường hàng hoá X của hai cá nhân có đường cầu cá nhân như sau:

$$(D_1): P = 12 - Q$$

$$(D_2): P = 18 - 4Q$$

Trong đó Q tính là nghìn sản phẩm.

- a/ Xây dựng đường cầu tổng hợp trong hai trường hợp:
  - * X là hàng hoá cá nhân.
  - * X là hàng hoá công cộng
- b/ Xác định sản lượng tối ưu của hàng hoá X nếu tổng chi phí sản xuất hàng hoá này là: $TC = 0,5Q^2 + 4$ trong hai trường hợp:
  - * X là hàng hoá cá nhân.
  - * X là hàng hoá công cộng

Bài tập 21:

Một doanh nghiệp độc quyền có đường cầu là $Q = 30 - 2,5P$ và chi phí biên là $MC = 1,2Q + 4$.

Trong đó Q tính bằng triệu sản phẩm; P tính bằng \$/1 sản phẩm

- a/ Xác định mức sản lượng và mức giá; doanh thu của doanh nghiệp trong trường hợp cạnh tranh hoàn hảo.
 b/ Tôn thất phúc lợi xã hội là bao nhiêu khi độc quyền xảy ra?
 c/ Theo anh chị chính phủ cần làm gì để hạn chế độc quyền.

Bài tập 22:

Thị trường hàng hoá X của ba cá nhân có đường cầu cá nhân như sau:

(D₁): $P = 10 - Q$

(D₂): $P = 18 - 0,5Q$

(D₃): $P = 16 - 0,4Q$

Trong đó Q tính là nghìn sản phẩm.

a/ Xây dựng đường cầu tổng hợp trong hai trường hợp:

* X là hàng hoá cá nhân.

* X là hàng hoá công cộng

b/ Xác định sản lượng tối ưu của hàng hoá X nếu chi phí biên sản xuất hàng hoá này là: $MC = 5$ trong hai trường hợp:

* X là hàng hoá cá nhân.

* X là hàng hoá công cộng

Bài tập 23:

Giả sử nền kinh tế có hai cá nhân A và B cùng tiêu dùng một loại hàng hoá X . Có số liệu như sau:

P	0	2	4	6	8	10	12	14	16	18	20
Q _A	55	50	45	40	35	30	25	20	15	10	5
Q _B	110	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10

P: nghìn đồng

Q: đơn vị sản phẩm

a/ Hãy vẽ đường cầu tổng hợp của hai cá nhân A và B trong trường hợp X là HHCN và X là HHCC.

b/ Nếu chi phí biên để sản xuất ra một đơn vị hàng hoá X là 14.000 .hãy Hcho biết sản lượng tối ưu là bao nhiêu (trong cả hai trường hợp).

Chương 3

Bài tập 1:

Số liệu thống kê về thu nhập trung bình của một quốc gia như sau (theo các nhóm dân cư), (triệu đồng/năm):

Dân số	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Thu nhập	3	7	10	15	13	8	5	4	2	17

- 2) Cách phân phối này đã bình đẳng hay chưa?
- 3) Nếu chuẩn nghèo là 5 triệu đồng/năm hãy xác định:
  - Chi số đếm đầu?
  - Khoảng nghèo?

Bài tập 2: Một nền kinh tế gồm 2 cá nhân A và B cùng chia nhau 8 quả cam.

Độ thỏa dụng có được của các cá nhân ứng với mỗi lượng cam được nhận là như nhau và được thể hiện trong bảng dưới đây:

Số cam được chia (quả)	1	2	3	4	5	6	7	8
Tổng thỏa dụng (TU)	11	21	30	38	45	48	50	51

- a. Hãy xác định phương án phân phối cam tối ưu xã hội theo thuyết vị lợi giản đơn?
- b. Hãy xác định phương án phân phối cam tối ưu xã hội theo thuyết cực đại thấp nhất?
- c. So sánh kết quả phân phối theo hai phương án nói trên (giả định rằng quá trình phân phối lại cam không làm thất thoát số cam hiện có)

Bài tập 3:

Cho bảng sau là chỉ tiêu của các nhóm dân số ở Việt Nam qua 2 năm

	Nghèo nhất	Gần nghèo	Trung bình	Khá	Giàu
2002	7,8	11,2	14,6	20,6	45,9
2006	7,2	11,5	15,8	22,3	43,3

- a/ Bảng hệ số Gini anh (chị) hãy nhận xét về tỷ lệ chỉ tiêu qua các năm của các nhóm dân số đã bình đẳng hay chưa?
- b/ Thể hiện bảng chỉ tiêu trên qua đường Lorenz

Bài tập 4:

Cho bảng sau là thu nhập của các nhóm dân số ở Việt Nam qua 2 năm

	Nghèo nhất	Gần nghèo	Trung bình	Khá	Giàu
1993	8,4	12,3	16,0	21,5	41,8
2006	7,2	11,5	15,8	22,3	43,3

a/ Bằng hệ số Gini anh (chị) hãy nhận xét về tỷ lệ thu nhập của các nhóm dân số đã bình đẳng hay chưa? So sánh tính bình đẳng qua các năm? Nếu bất bình đẳng hơn theo anh (chị) cần làm gì để giảm bất bình đẳng này

Bài tập 5:

Một thị trường giản đơn có 2 cá nhân cùng tiêu dùng một loại hàng hoá X có độ thỏa dụng theo từng đơn vị sản phẩm như sau:

Q_X	1	2	3	4	5	6	7	8	9
TU_X	60	110	150	180	200	206	211	215	218

a/ Theo thuyết vị lợi theo anh chị sẽ phân phối hàng hoá X này như thế nào? Vì sao?

b/ Theo thuyết cực đại thấp nhất theo anh chị sẽ phân phối hàng hoá X này như thế nào? Vì sao?

Chương 6

Bài tập 1:

Thị trường khăn len nhập khẩu ở Tỉnh A có đường cung và đường cầu như sau

$$Q_S = 6P + 120$$

$$P: 1.000/\text{cái}$$

$$Q_D = 280 - 4P$$

$$Q: \text{Cái}$$

Chính phủ muốn tạo điều kiện cho các doanh nghiệp sản xuất khăn len trong nước nên đã đánh thuế là 5.000đ/cái đối với khăn len nhập khẩu.

Hãy cho biết:

- 1) Thặng dư xã hội của thị trường khăn len trước khi bị đánh thuế
- 2) Khi bị đánh thuế giá hàng hóa này tăng hay giảm? Vì sao?
- 3) Người tiêu dùng có phải nộp thuế không? Nếu phải nộp thì nộp bao nhiêu?
- 4) Tổng thu từ thuế của Chính phủ khi thực hiện chính sách này là bao nhiêu?
- 5) Tính tổn thất phúc lợi xã hội?

Bài tập 2:

Thị trường thẻ điện thoại trả trước ở Thành phố Huế có hàm cung và cầu như sau:

$$Q_S = 2P + 40$$

$$P: 1.000\text{đ}/\text{thẻ}$$

$$Q_D = 160 - 3P$$

$$Q: \text{Thẻ}$$

Vì muốn tăng số lượng bán hàng nên Bưu điện quyết định đề nghị với Chính phủ trợ cấp cho người tiêu dùng là 5000đ/thẻ.

Hãy cho biết:

- 1) Thặng dư xã hội trước khi có trợ cấp?
- 2) Khi có trợ cấp thì người tiêu dùng mua thẻ với giá bao nhiêu?
- 3) Tính tổn thất phúc lợi xã hội?
- 4) Tổng trợ cấp của Chính phủ là bao nhiêu?
- 5) Doanh thu của Bưu điện tăng lên bao nhiêu %?

Bài tập 3:

Cung cầu của mì tôm ở Hà Nội như sau:

$$\begin{aligned} Q_S &= -3 + 2P & Q: \text{Tấn/ngày} \\ Q_D &= 27 - P & P: 1.000\text{đ/kg} \end{aligned}$$

Chính phủ đánh thuế vào người sản xuất là 2.000đ/kg.

Hãy cho biết:

- 1) Thặng dư xã hội trước khi có thuế?
- 2) Gánh nặng thuế mà người sản xuất và người tiêu dùng chịu là bao nhiêu?
- 3) Tổn thất phúc lợi xã hội mà chính sách này gây ra?
- 4) Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm? Vì sao?

Bài tập 4:

Cung cầu của hãng xe Hoàng Long trên tuyến đường Hà Nội – Huế như sau:

$$\begin{aligned} Q_S &= 100 + 5P & Q: \text{Lượt khách} \\ Q_D &= 1850 - 7,5P & P: 1.000/\text{lượt} \end{aligned}$$

Quá trình vận chuyển gây ô nhiễm môi trường và Chính phủ quyết định đánh thuế 20.000đ/lượt đối với hãng.

Hãy tính:

- 1) Thặng dư sản xuất trước thuế?
- 2) Giá mà người tiêu dùng phải trả sau thuế là bao nhiêu?
- 3) Gánh nặng thuế của người tiêu dùng và tổng thu thuế của Chính phủ?

- 4) Tổng thất phúc lợi xã hội?
- 5) Doanh thu của doanh nghiệp?

Bài tập 5:

Thị trường một loại hàng hóa có đường cung và đường cầu như sau:

$$Q_S = 5P + 2 \quad Q: \text{Triệu tấn}$$

$$Q_D = 34 - 4P \quad P: 1.000\text{đ/kg}$$

Yêu cầu:

- 1) Xác định thặng dư xã hội?
- 2) Chính phủ trợ cấp cho người sản xuất một khoản s làm cho đường cung dịch chuyển. Đường cung mới có dạng: $Q_S = 5P + 7$. Mức trợ cấp là bao nhiêu?
- 3) Phần trợ cấp mà người sản xuất và người tiêu dùng được hưởng?
- 4) Tổng thất phúc lợi xã hội?
- 5) Doanh thu sau khi có trợ cấp?

Bài tập 6:

Thị trường thuốc lá ở địa phương A có đường cung và đường cầu

$$Q_S = 5P + 2 \quad Q: \text{Gói thuốc}$$

$$Q_D = 34 - 4P \quad P: 1.000\text{đ/ gói}$$

Yêu cầu:

- 1) Xác định thặng dư xã hội?
- 2) Chính phủ đánh thuế vào người tiêu dùng một mức thuế t , hãy xác định mức thuế t biết rằng khi đánh thuế làm đường cầu thay đổi có dạng: $Q_D = 29,5 - 4P$.
- 3) Gánh nặng thuế của người sản xuất? Tổng thu thuế của Chính phủ?
- 4) Tổng thất vô ích?
- 5) Doanh thu sau khi có thuế?

Bài tập 7:

Hàm cầu và cung của loại sản phẩm T và H những năm 1990 như sau:

$$Q_D = 27 - 16P \quad Q: \text{Triệu tấn}$$

$$Q_S = 32P + 9 \quad P: \text{USD/kg}$$

Yêu cầu:

- 1) Tính thặng dư xã hội?
- 2) Nếu Chính phủ trợ cấp 0,01 USD/kg cho người tiêu dùng thì ai là người được hưởng nhiều nhất?
- 3) Tổng trợ cấp mà Chính phủ chi ra trong trường hợp này?
- 4) Tổn thất vô ích?
- 5) Doanh thu của doanh nghiệp T – H tăng hay giảm? Vì sao?

Bài tập 8:

Thị trường sản phẩm X được mô tả bởi các hàm số sau:

$$D: \quad P = -0,5Q + 80 \qquad P: 1.000 \text{ đ/sp}$$

$$S: \quad P = 3Q + 10$$

Yêu cầu:

- 1) Xác định thặng dư xã hội?
- 2) Chính phủ đánh thuế 7.000đ/sản phẩm vào người sản xuất. Ai là người chịu thuế nhiều nhất? Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm? Vì sao?
- 3) Gánh nặng thuế của người sản xuất và người tiêu dùng?
- 4) Tổn thất vô ích do chính sách thuế của Chính phủ gây ra?

Bài tập 9:

Biểu cầu về một hàng hóa như sau:

P	40	36	32	28	24	20
Q	0,5	1	1,5	2	2,5	3

Lượng cung của hàng hóa này là không đổi $Q_s = 2$ tấn

Yêu cầu:

- 1) Xác định thặng dư xã hội?
- 2) Nếu Chính phủ đánh thuế người tiêu dùng 2.000đ/kg, ai là người chịu thuế? Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm?
- 3) Tổng thu từ thuế của Chính phủ?

4) Gánh nặng thuế của người sản xuất và người tiêu dùng?

Bài tập 10:

Cung cầu của hàng hóa X trên thị trường là:

$$\begin{array}{ll} P_S = 12,5 + 2Q & Q: \text{Tấn} \\ P_D = 50 - Q & P: 1.000\text{đ/kg} \end{array}$$

Yêu cầu:

- 4) Thặng dư tiêu dùng? Thặng dư sản xuất? Thặng dư xã hội?
- 5) Để khuyến khích sản xuất Chính phủ quyết định trợ cấp 3.000đ/kg, ai là người được hưởng lợi từ chính sách này?
- 6) Trợ cấp mà người sản xuất và người tiêu dùng được hưởng là bao nhiêu?
- 7) Tổng trợ cấp của Chính phủ
- 8) Tổng thất vô ích do trợ cấp gây ra?

Bài tập 11:

Trên thị trường cạnh tranh phương trình đường cung và đường cầu của một loại sản phẩm được đo bởi:

$$\begin{array}{ll} P_D = 1.000 - 40Q_d & Q: \text{Sản lượng (tấn)} \\ P_S = 160 + 30Q_s & P: \text{Giá (USD/tấn)} \end{array}$$

Yêu cầu:

- 3) Tìm mức giá và sản lượng cân bằng thị trường trước khi Chính phủ đánh thuế?
- 4) Chính phủ đánh thuế 70USD/tấn sản phẩm và thu từ nhà sản xuất. Tìm sản lượng cân bằng mới, giá mà người tiêu dùng phải trả và nhà sản xuất nhận được sau thuế?
- 5) Tổng tiền thuế Chính phủ thu được là bao nhiêu?

Bài tập 12:

Đường cầu của mặt hàng bia tại một thị trường được cho bởi phương trình

$$Q_D = 30.000 - 300P \quad Q: \text{Lượng bia (chai)}; P: \text{Giá (đồng/chai)}$$

Yêu cầu:

1) Nếu cung của bia có độ co giãn hoàn toàn tại mức giá 40 đồng/chai, có bao nhiêu chai bia sẽ được bán trên thị trường?

2) Sản lượng bia sẽ là bao nhiêu nếu Chính phủ đánh thuế 5 đồng lên một chai bia và thu từ nhà sản xuất? Xác định giá người tiêu dùng phải trả và nhà sản xuất nhận được. Vẽ đồ thị để giải thích?

Bài tập 13:

Thị trường loại hàng hoá X có hàm cung và hàm cầu như sau:

$$(S): Q = 5P - 2$$

$$(D): Q = 34 - 4P$$

P: giá hàng hoá X (1.000đ/kg)

Q: sản lượng hàng hoá X (triệu tấn)

Chính phủ muốn tăng cường việc tiêu dùng hàng hoá này đã trợ cấp cho nhà sản xuất là 2.000đ/kg.

a/ Xác định thặng dư sản xuất, thặng dư tiêu dùng, thặng dư xã hội khi chưa có trợ cấp.

b/ Khi có trợ cấp ai sẽ là người được hưởng nhiều nhất?

c/ Tổng trợ cấp mà chính phủ phải bỏ ra khi thực hiện chính sách này.

d/ Tổng thất phúc lợi do trợ cấp là bao nhiêu?

e/ Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm? vì sao?

Bài tập 14:

Thị trường sản phẩm Y được mô tả bởi các hàm số cung và cầu sau:

$$(S): P = 3Q_S + 10$$

$$(D): P = -0,5Q_D + 80$$

Trong đó P: 1000đ/sản phẩm; Q: 1triệu sản phẩm

a/ Xác định giá và sản lượng cân bằng.

b/ Tính thặng dư sản xuất, thặng dư tiêu dùng, thặng dư xã hội.

c/ Nếu chính phủ đánh thuế người tiêu dùng là $t = 7.000đ/sản phẩm$. Ai sẽ chịu nhiều thuế hơn? tổng thu từ thuế của chính phủ là bao nhiêu?

d/ Tổng thất phúc lợi do chính sách thuế tạo ra?

e/ Doanh thu của doanh nghiệp tăng hay giảm? vì sao?

Bài tập 15:

Hàm cầu về sản phẩm Z trên thị trường được cho bởi: $P_D = 100 - 0,05Q$; trong đó Q là sản lượng tính bằng đơn vị; P là giá tính bằng \$/đơn vị.

Cung sản phẩm Z không đổi luôn cố định là 1100 đơn vị.

a/ Xác định giá và sản lượng của sản phẩm Z trên thị trường.

b/ Nếu chính phủ trợ cấp 10\$/đơn vị sản phẩm cho người tiêu dùng. Ai sẽ là người được hưởng trợ cấp. Tổng trợ cấp của chính phủ là bao nhiêu?

c/ Tổng thất Phúc lợi xã hội là bao nhiêu?

d/ Doanh thu của danh nghiệp tăng hay giảm? Vì sao?